

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Wypowiedź ustna: Czy literatura może uczynić twórcę nieśmiertelnym? Omów zagadnienie, odwołując się do przytoczonej pieśni Horacego i do wybranych tekstów kultury.

Horacy

"Exegi monumentum"

Stawiłem sobie pomnik trwalszy niż ze spiżu.
Od królewskich piramid sięgający wyżej;
Ani go deszcz trawiący, ani Akwilony
Nie pożyją bezsilne, ni lat niezliczony

Szereg, ni czas lecący w wieczności otchłanie.
Nie wszystkim umrę, wiele ze mnie tu zostanie
Poza grobem. Potomną sławą zawsze młody,
Rósć ja dopóty będę, dopóki na schody

Kapitolu z westalką cichą kapłan kroczy.
Gdzie z szumem się Aufidus rozhukany toczy,
Gdzie Daunus w suchym kraju rządził polne ludy,
Tam o mnie mówić będą, że ja, niski wprzód,

Na wyżyny się wzbiłem i zem przeniósł pierwszy
Do narodu Italów rytm eolskich wierszy.
Melpomeno, weź chlubę, co z zasługi rośnie,
I delfickim wawrzynem wieńcz mi skroń radośnie.

PYTANIE 1

Postaw tezę interpretacyjną.

ODPOWIEDŹ: Uważam, że dzieła literackie mogą sprawić, że pamięć o ich twórcach będzie żywa nawet po ich śmierci.

.....

PYTANIE 2

Określ osobę mówiącą w wierszu.

ODPOWIEDŹ: Podmiot liryczny wypowiada się w 1 osobie lp., o czym mogą świadczyć czasowniki i zaimki, przykładowo: stawiłem, mnie, ja.

PYTANIE 3

Określ adresata wiersza.

ODPOWIEDŹ: Adresatem wypowiedzi jest czytelnik, odbiorca literatury.

.....

PYTANIE 4

Opisz sytuację liryczną.

ODPOWIEDŹ: Podmiot liryczny rozpoczyna swoją wypowiedź od opisu pomnika, który jest wspaniały i nic nie może go zniszczyć, nawet upływający czas. Ten pomnik jest metaforą twórczości poety. Podmiot liryczny uważa, że jego utwory zapewnią mu nieśmiertelność pojętą jako pamięć u potomnych. Świadczą o tym słowa "Nie wszystek umrę". Podmiot liryczny jest przekonany o wysokiej randze własnej twórczości.

.....

PYTANIE 5

Jaka jest kompozycja utworu?

ODPOWIEDŹ: Wiersz jest pieśnią. Ma budowę stroficzną. Składa się z czterech zwrotek, z których każda liczy po cztery wersy. Cechuje się rytmicznością, dzięki nagromadzeniu czasowników.

.....

PYTANIE 6

Co jest tematem utworu?

ODPOWIEDŹ: Tematem utworu są rozważania na temat wartości i ważności utworów literackich dla ich twórcy.

.....

Pytanie 7

Wskaż nawiązania literackie.

ODPOWIEDŹ:

A. Jan Kochanowski w pieśni "Niezwykłym i nie leda piórem opatrzony..." podkreśla, że jego utwory nie są śmiertelne. Nie chce, aby po nim płakano, ponieważ śmierć nie będzie dla niego końcem życia, bo będą o nim pamiętać przyszłe pokolenia.

B. Juliusz Słowacki w swoim utworze "Testament mój" wyraża wiarę, iż jego poezja, pomimo że nie cieszyła się uznaniem, odcisnie piętno nie tylko na ludziach mu współczesnych, ale też na przyszłych pokoleniach: "Aż was zjadacze chleba - w aniołów przerobi".

.....

PYTANIE 8

Jaki jest wniosek.

ODPOWIEDŹ: O twórcy mówią jego dzieła. Te wybitne mogą zapewnić nieśmiertelność poecie czy pisarzowi, pojętą jako pamięć w świadomości potomnych.

